7/208

ÇOK ACELE

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DTM.0.08.05.01/100
KONU : Soru Önergesi

28.02.03 10778

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 17.02.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/208-732/3155 sayılı yazıları

Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŞOĞLU tarafından Bakanlığıma tevcih edilen yazılı soru önergesi kapsamında hazırlanan bilgi notu ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:
EK 1 - Not (2 Sayfa)

7/208

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA BAŞOĞLU TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVABİ GÖRÜŞÜ İÇEREN NOT

Bakanlığıma bağlı kuruluşlar olan Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve Türk Eximbank'ın temel amaçları; dış ticaret ve gümrük mevzuatının, ülke çıkarları ve uluslararası yükümlülüklerimiz çerçevesinde geliştirilmesi ile ihracatın teşvik edilmesidir. Anılan Kurumlar tarafından yapılan çalışmalarda; hizmetlerin tüm bölge ve illere yaygınlaştırılması amaçlanmakta olup, spesifik bazı projeler dışında coğrafi ayırıma gidilmemektedir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca, ihracatçıların Ar-Ge, Pazar Araştırması, İstihdam, Eğitim, Yurtiçi ve Dışı Fuarlara Katılım, Yurtdışı Ofis ve Mağaza Açma, Moda ve Marka oluşturma gibi faaliyetlerini desteklemeyi amaçlayan toplam 9 adet program uygulanmaktadır. Yürürlükte bulunan söz konusu programların ortak noktası, ihracat performansına dayalı olmamaları ve üretici ve ihracatçılarımızı ihracat öncesi üretim aşamasında veya ihracat sonrasında yürütülen çalışmalarda desteklemeyi amaçlıyor olmalarıdır. Bu programlardan ihracatçılarımıza 2002 yılında ödenen miktar, bir önceki yıla göre %44 oranında artışla 101.1 trilyon TL. seviyesine yükselmiştir. Sözkonusu programlardan yararlanan firmaların yaklaşık %80'lik kısmı KOBİ niteliğindeki firmalardır.

Diğer taraftan, ülkemizde tarım ürünlerine yönelik teşvikler, tarım ürünlerinin ticaretini uluslararası kurallara bağlayan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Tarım Anlaşması çerçevesinde sağlanmaktadır. Bu kapsamda; ülkemiz taahhüt listesinde yer alan ürünler için ve taahhütte bulunduğumuz miktarlar çerçevesinde ihracat desteği sağlamaktadır. Ülkemiz taahhüt listesi 44 mal grubu ile sınırlı bulunmaktadır. İhracat iadesi oranlarının belirlenmesinde DTÖ ihracat sübvansiyonu taahhütlerimizin yanı sıra üretim, maliyet ve dış piyasa koşulları dikkate alınmaktadır.

Bu çerçevede, 2002 yılında, 2002/1 sayılı Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Tebliği hükümleri gereğince, tarım anlaşması taahhüt listemizde yer alan ürünlerden potansiyel arz eden 15 kalem işlenmiş tarım ürünü ihracatında, "mahsup sistemi" çerçevesinde ihracat iadesi yardımı sağlanmıştır. Sözkonusu teşviklerin 2003 yılında da sürdürülmesini teminen hazırlanan Karar Taslağı Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'na sevkedilmiş olup, anılan Karar'ın yakın zamanda istihsali beklenmektedir.

Diğer taraftan, DTÖ Tarım Anlaşması taahhüt listemizde yer alan yaş meyve sebze ürünleri arasında en önemlileri turunçgil, elma, domates, patates ve kuru soğandır. Bu ürünlere çeşitli dönemlerde, ihracat performansına dayalı, doğrudan nakdi ödeme şeklinde destek sağlanmaktadır. Teşvik kararları çerçevesinde, 2002 yılında tarımsal ürün ihracatçılarımıza toplam 146.4 trilyon TL tutarında ödeme gerçekleştirilmiştir.

Gerek sanayi, gerekse tarım sektöründe önemli bir yeri olan Adana ilimizde yerleşik ihracatçı firmalar da yukarıda belirtilen ihracat teşviklerinden önemli oranda faydalanmışlardır. 2003 yılında da teşvik uygulamaları devam edecek olup, bu amaçla bütçeden yaklaşık 300 trilyon TL. seviyesinde kaynak ayırılması öngörülmektedir

Diğer taraftan, ihracatçılara finansman imkanı sağlayan kredi programlarının yanı sıra ihracatçıların/müteahhitlerin politik ve ticari risklerden arındırılmış ortamlarda çalışmalarına imkan tanıyan sigorta ve garanti programlarıyla ülkemiz ihracatını destekleyen Türk Eximbank, uygulamakta olduğu programlar kapsamında kendisine ulaşan tüm talepleri karşılamaktadır. Bu çerçevede, Adana ilinden 2002 yılında Eximbank'a ulaşan tüm kredi ve ihracat kredi sigortası talepleri karşılanmış olup, sözkonusu dönemde verilen kredi tutarı 78.084.760 ABD doları, sigortalı sevkiyat tutarı ise 141.275.391 ABD dolarıdır.

Bunlara ek olarak, 16 Mayıs 2001 tarihinde Adana Sanayi Odası'nın organize ettiği "Yeni Pazarlara Giriş, Pazar Araştırması ve İhracat Pazar Araştırması Desteği" konulu seminerde İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi (İGEME) uzmanlarınca sunuşlar yapılmıştır. Ayrıca, 18-19 Şubat 2002 tarihinde İGEME-Adana Sanayi Odası işbirliği ile Adana'da bir "Dış Ticaret Eğitim Programı" düzenlenmiş, eğitim programında dış ticaretle ilgili 125 firma temsilcisi, Dış Ticaret Rejimi, Dış Ticarette Ödeme Şekilleri, Kambiyo ve Bankacılık işlemleri Dış Ticarette Devlet Yardımları, Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları, Eximbank Kredileri ve İhracatta KDV istisnası gibi dış ticaretin temelini oluşturan konular hakkında kamu kuruluşlarının temsilcileri tarafından bilgilendirilmiştir.

Öte yandan, İGEME'nin Ar-Ge, eğitim, tanıtım ve diğer faaliyetleri kapsamında sunduğu hizmetlerinin yurt çapında daha geniş kitlelere ulaştırılmasını teminen diğer meslek kuruluşları ile yürüttüğü ortak çalışmalar bulunmaktadır. Bu kapsamda, Adana Sanayi Odası, İGEME'nin Adana il temsilciliğini yürütmektedir.

Bölgenin ihtiyaçları dikkate alınarak ve Adana Sanayi Odası-İGEME İl Temsilciliği'nin istekleri doğrultusunda İGEME tarafından 2003 yılı Aralık ayında, dış ticaret eğitim programının tekrar düzenlenmesi planlanmaktadır.